

ernære sig. — Til Svar paa Indlægene fra de anonyme Damer, der frygter for, at Følgen af Kvindesagen vil blive, at Kvinderne bliver tvungne til at ernære sig selv, vil vi kun svare — ja — det er ogsaa netop vor Mening. —

Det er et Menneskes Ære, at det kan faa Lov at spise sit eget Brød, og det er uværdigt, at det ene Køn skal leve af det andet Køns Naade og Barmhjertighed; det er Synd imod en ung Pige at lade hende sidde og vente paa, om en Mand vil komme og forsørge hende.

Kan en Kvinde der imod selv ernære sig, saa kan de unge Folk tidligere gifte sig, end naar Manden alene er Erhververen.

Til selve Redaktionsartiklen i „Aftenposten“ vil vi blot sige, at selvfølgelig er vi enige med den i, at Kvindesagen er et Brødsspørgsmaal, men ikke i, at Valgret og anden borgerlig Ligestilling ikke er det rette Udtryk for Kvindesagen, og at alt sligt ikke hører til Kvindesagens Kerne. — Jo — vist hører det paa det nøjeste sammen med Kernen — thi saa længe Kvinden betragtes som et umyndigt Væsen, som Samfundet laver Beskyttelseslove eller Prostitutionslove for, saa længe Arbejdsgiverne ganske aabent svarer:

Kvinderne — de behøver ikke nogen videre Løn for deres Arbejde, thi de skal ikke leve deraf, de har en Forsørger — saa længe maa Kvinden nøjes med en Tredjedel mindre Løn end Manden, saa længe Forældre ikke mener, at deres Døtre behøver en Læretid saa vel som Sønnerne, og Staten lukker alle Døre for hendes Uddannelse, saa længe maa hun blive en Fuser i sit Fag, og saa længe bringer hun Ulykke paa Arbejdsmarkedet.

Men derfor er social og politisk Ligestilling og Myndighed uadskillelig fra Kvindesagens Kerne, som er: Lige Ret med Manden til at arbejde for sit Brød.

Politikens Referat.

Vi omtalte forleden „Politikens“ Referat fra Filologmødet og dens Maade at referere Damer Indlæg i en Diskussion.

Vi gjorde det kun i et Par spøgefulde Ord, da vi selvfølgelig ikke nærer Haab om at omvende „Politiken“.

I Helsingfors, hvor den omtalte Dame har hjemme og nyder stor Anseelse, baade for sine Sprogkundsaber og for sin pædagogiske Dygtighed, og hvor hendes Mand er Professor i Svensk ved Universitetet, har det der imod vakt en grundig Forargelse.

Kvindeforeningerne i Finland tæller blandt deres Medlemmer flere Læger, studerende og næringsdrivende Kvinder, som netop paa Grund af deres Stilling føler det som en Pligt ogsaa at gaa i Spidsen for Kvindens borgerlige Rettigheder.

Bladene i Finland vover derfor ikke at

behandle en Dames Optreden mindre høfligt end en Herres, og en Referent ved et Filologmøde dér falder det neppe ind at ignorere en Dames Tale, fordi hun er ung og smuk.

Vi modtog i Dag et Brev fra en finsk Dame, en Ven af den unge Professorinde, som udtaler sin dybeste Indignation over den danske Presses Overfladiskhed.

Vi hidsætter nogle af hendes Udtalelser i hendes eget Sprog:

„När skola männen lära sig att betrakta kvinnorna som menniskor, ty tillsvidare äro de endast dockor i deras ögon eller rättare sagdt djur, hvilkas utseende och former skärskådas och mätas såsom t. ex. hästars och hundars vid kappkörningar och utställningar. De indelas i vackra och fula, unga och gamla. De förra stå högt i pris, på dem är det stor efterfrågan, de senare förtjena knappast existens rätt. Den inre människan, arbetsförmågan, intelligensen, allt det, som tages i betraktande då det gäller att bedöma en man, betyder ingenting då det blir fråga om en kvinna.“

De referat, som varit synliga i anledning af det härstädes nyligen afhållna filologmötet, bekräftar detta på ett eclatant sätt. En finsk dam, professorskan F. ifrån Helsingfors, anholder om ordet. Hon är varmt intresserad af undervisningen i moderna språk, har i flera års tid varit lärarinna i tyska vid ett af landets förnämsta gossläroverk, o. öfven senare oaktadt sitt giftermål och de pligter det medfört, gifvit lektioner och anordnat undervisningskurser. Hon framhåller i sit andragande vid mötet huru hon redan i flera års tid använt samma undervisningsmethod, som den hvilken referenten nu framställt, men påpekar äfven, att hon i par punkter skiljer sig från honom.

I stället för att återgifva hennes yttrande på samma sätt som de öfriga mötesdeltagarnes, gifva tidningsreferenterna en utförlig beskrifning öfver hennes utseende, sätt, ålder o. klädedrägt. Det var hufvudsaken, emedan hon var en dam, hennes inlägg i diskussionen var en sådan bisak, att det ej lönade mödan att referera det. Eller kanhända äro männen öfverhufvudtaget så svaga, att de fullständigt tappa hufvedet o. förmågan att höra och uppfatta så snart de se en ung o. vacker dam. Men då är det bäst, att de ej heller yfvas öfver benämningen det starkare könet. Den lämpar sig då vida bättre för kvinnorna, ty de kunna mycket väl uthålla åsynen af en man, han må nu vara aldrig så ung o. vacker.

Kravet.

Tillad mig et Par Ord til den Artikel, Hr. Karl Fred. Jensen har skrevet i Kvindebladet Nr. 32 angaaende Kvindens Ligestillelse med Manden. Af hvad Grund skriver Hr. Jensen i Kvindebladet en slig Artikel? Alle, der kæmper for Ligestillelse i Samfundet, er ganske sikkert enige med Hr. Jensen, og Kvinderne de jubler vist i deres stille Sind over, at en Mand skriver saa djærve Ord; men jeg synes, det var en Artikel, passende for de Blade, Mændene holder, da det vist ikke er saa mange Mænd, der læser Kvindernes Blade; Hr. Jensens Artikel er jo Ord til andet en Bebrejdelse til Mændene, fordi de ikke vil indrømme Kvinderne lige Rettigheder med sig selv; men hvad Nytte

gør det i Kvindernes Blad? Redaktionen af Bladet er ganske sikkert enig med Hr. Jensen; men hvem skal da besvare det Spørgsmaal, som Hr. Jensen stiller i sin Artikel? N. B.

Københavns Folkehøjskole.

Hr. Forstander M. Pontoppidan har udgivet en Beretning om sit første Skoleaar, der synes meget tilfredsstillende. Det er naturligvis ikke let at omplante Højskolen i Hovedstadslivet. Folkehøjskolen er oprindeligt anlagt paa Bønder og brugte som sit virksomste Middel det daglige Samliv med de Unge i længere Tid; i alt Fald levede Kold saa fuldstændigt sammen med sine Elever, at han endog delte Sovesal med dem.

Dette egner københavnske Forhold sig ikke til.

Det var imidlertid ogsaa kun i de første Aar, at Folkehøjskolen væsenlig var en Vækkelsesskole. Den har nu ogsaa ude paa Landet udviklet sig meget mere til en Kundskabsskole, skønt den fremdeles i sine Principer er enig med M. Pontoppidans Ord, naar han siger: „At Eleverne faar Sans for at lære og Greb paa at tilegne sig Kundskab, anser vi for vigtigere end Spørgsmaalet om, hvor meget de lærer.“

M. Pontoppidan betoner stærkt, at det væsenlig gælder om at vække Driften til Kundskab hos de Unge, lære dem at lære; at enhver Kundskabsmeddelelse kan komme Elevernes Kundskabsdrift og intellektuelle Aktivitet til Gode, er for ham Hovedsagen.

Skolen har i Vinter været besøgt af 37 faste Elever, 18 mandlige og 19 kvindelige. 112 Herrer og Damer havde løst Adgangskort til Aftenforedragene, som bestod i forskellige Fag: Fysik, Sykologi, Etik, Geologi, Lovkundskab og Literaturhistorie. Selve Skolens Fag har været meget omfattende: Historie, Geografi, Skøn- og Retskrivning samt Sprogundervisning, foruden i Modersmaalet, i Tysk og Engelsk, og meget andet.

Undervisningstiden har været fra 1. November til 1. Maj, og skønt Københavns Højskole ikke er i Stand til at lade Eleverne leve paa Skolen, sporedes der alligevel et Samliv blandt disse. I Skolens Beretning skrives saaledes: „Naar der fra først til sidst herskede en overordenlig god og hyggelig Tone paa Skolen, da maa det efter vor Overbevisning først og fremmest tilskrives dette, at der var Elever af begge Køn sammen. Formodningen om, at dette vilde være heldigt, har fuldt bekræftet sig.“

At Redaktionen af Kvindebladet „Hvad vi vil“ deler denne Anskuelse, behøver vi ikke at tilføje; men det glæder os naturligvis at se den bekræftet gennem Erfaringen, saa vi vil fremdeles ønske København til Lykke med sin Ungdomsskole for Fællesundervisning; Skolen har ved sin gode Begyndelse vist, at der ogsaa kan holdes Højskole i København.

Louise Michel.

Louise Michel, „the Red Virgin“, som hun kaldes, der er dømt som Forbryder i Caledonien og som nu lever landflygtig i